

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 23 (400)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

9 грудня 2015 року

ВІЗИТ

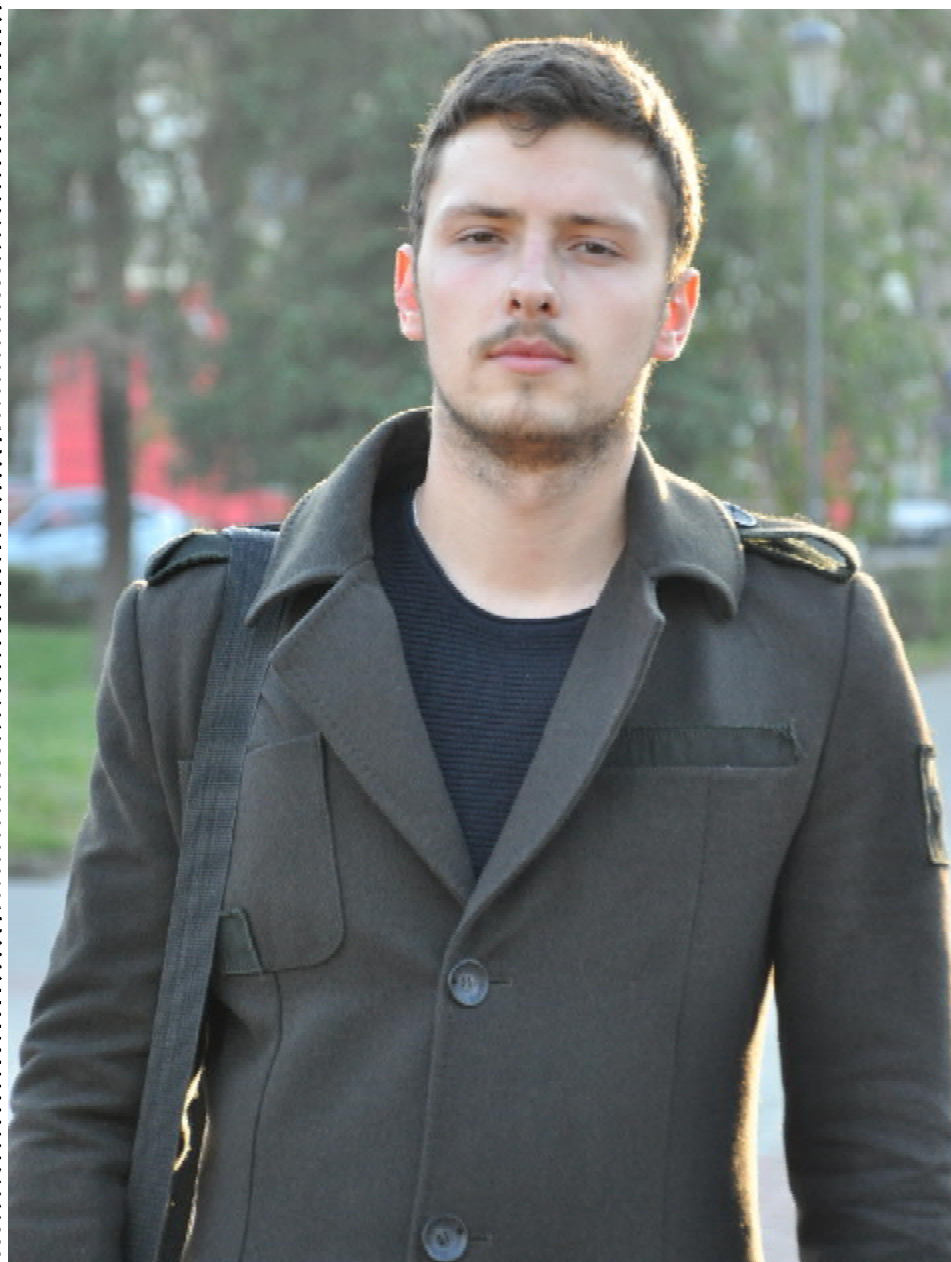
ГОЛОВА СТУДРАДИ

ТДМУ ВІДВІДАВ НАДЗВИЧАЙНИЙ ТА ПОВНОВАЖНИЙ ПОСОЛ КАНАДИ В УКРАЇНІ РОМАН ВАЦУК

У Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського розпочали впровадження проекту «Сестринська ініціатива – медсестри щодо полегшення психічної травми», який підтримало Посольство Канади в Україні. З цієї нагоди 20 листопада до нашого ВНЗ прибув Надзвичайний та Повноважний посол Канади в Україні Роман Вацук, який зустрівся з ректором вишу, професором Михайлом Кордою, директором департаменту охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації Володимиром Богайчуком, проректором з науково-педагогічної роботи, професором Аркадієм Шульгаєм, проректором з науково-педагогічної

теранів АТО, переселенців у межах країни) в Тернополі та інших пілотних регіонах до уповноважених медсестринських кадрів як основного елементу системи первинної медико-санітарної допомоги. Завдяки реалізації проекту також підвищиться здатність суспільних добровільних груп підтримки та членів сімей в Тернополі й інших пілотних регіонах надавати допомогу цільовим групам пацієнтів у боротьбі з короткостроковими та довгостроковими впливами психічної травми/ПТСР, завданої військовим конфліктом і насильством.

З цього приводу Надзвичайний та Повноважний посол Канади в Україні Роман Ва-

Тарас МОРОЗ, студент 3 курсу медичного факультету, голова студради

Стор. 6

та лікувальної роботи, професором Степаном Запорожаном, директором навчально-наукового інституту медсестринства Світлоною Ястремською.

Головна мета проекту полягає у впровадженні нових освітніх стандартів, клінічних процедур та організаційних моделей у дисципліну «Сестринська справа в психіатрії», особливо в напрямку посттравматичного стресового розладу (ПТСР), що містять міждисциплінарний підхід і співпрацю з добровільними групами підтримки. В результаті його реалізації очікується підвищення рівня знань і навичок студентів і практикуючих медсестер в Тернопільській області в стратегії полегшення та лікування психічної травми та ПТСР. Після втілення проекту в ТДМУ передбачається підвищення потенціалу сестринських шкіл у Харкові, Черкасах, Житомирі, Львові та Києві внаслідок забезпечення викладання сучасного курсу «Психічна травма/ПТСР», який розроблений, щоб стати невід'ємною частиною розширеної національної програми підготовки медсестер-бакалаврів. Окрім того, буде розширено доступ цільових груп пацієнтів і членів їхніх сімей (ве-

щук зазначив: «Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського вже співпрацює з університетом імені Гранта МакЮена в Канаді. Крім того, знаємо про високі стандарти в освіті в цьому виші. Він справді є одним з кращих медичних університетів в Україні. Те, що навчальний курс з лікування посттравматичного синдрому ввійшов в підготовку медсестер, є важливою ініціативою в умовах сучасної України. Враховуючи кваліфікацію фахівців ТДМУ та його тривалу співпрацю з вищими навчальними закладами Канади, ми надаємо 15 тисяч доларів на впровадження такого курсу.

Хочу зазначити, що в Канаді також зіштовхнулися з подібною ситуацією. Наші військові виконували миротворчу місію в Афганістані. Після повернення додому вони мали відчуття, що ніхто з їхнього оточення на рідній землі не може зрозуміти їх належним чином, адже не мав причетності до війни. Вже тепер я неодноразово чув подібне і від українських військовослужбовців. Їх дивує, що на мирній території життя цілковито інше, ніж на фронті.

(Продовження на стор. 2)

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ГАЗЕТУ

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА «МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ»:
 на один місяць – 16 грн 40 коп;
 на три місяці – 49 грн 20 коп;
 на півроку – 98 грн 40 коп;
 на рік – 196 грн 80 коп.

Газету «Медична академія» можна передплатити в будь-якому відділенні зв'язку. Станьте її читачем!

ІНДЕКС 23292

ВІЗИТ

ТДМУ ВІДВІДАВ НАДЗВИЧАЙНИЙ ТА ПОВНОВАЖНИЙ ПОСОЛ КАНАДИ В УКРАЇНІ РОМАН ВАЩУК

(Закінчення. Поч. на стор. 1)

Через це виникає чимало конфліктів і непорозумінь, тому треба докладати чимало зусиль для подолання цього стресового синдрому».

Роман Ващук розповів і про канадську ініціативу Канадсько-Української фундації зі створення україномовного інтернет-ресурсу, де розміщено чимало праць і статей для практичних психологів і психотерапевтів. На цьому ж сайті є он-лайн тест для самодіагностики посттравматичного стресу. З його допомогою людина, яка має підозру на наявність такого синдрому, може анонімно себе перевірити, аби в разі потреби звернутися до відповідних фахівців. До речі, на сайті ТДМУ розміщено банер цього сайту й кожен бажаючий може ознайомитися з матеріалами.

Ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професор Михайло Корда розповів, що цей пілотний проект уже навесні 2016 року впровадять у всіх медичних коледжах України.

«Ми його розробили спільно з канадськими колегами. Наприкінці січня – початку лютого наступного року плануємо зорганізувати Всеукраїнську конференцію за підтримки Міністерства охорони здоров'я України з метою детально обговорити результати його реалізації. Держава має зацікавленість у впровадженні такого курсу для навчання медсестер на всій території нашої держави, а в подальшому і лікарів», – додав Михайло Михайлович.

Перші медсестри з навичками роботи з пацієнтами з посттравматичним синдромом отримають диплом про завершення навчання через рік. Щодо лікарів, то це подальша перспектива. Оскільки Україні такі фахівці потрібні вже, то керівництво ТДМУ звертатиметься до колег з Канади щодо надання допомоги у підготовці вже практикуючих лікарів для роботи з такими пацієнтами. «Поки що ми в процесі обговорення того, в якій формі це відбуватиметься. Можливо, канадські колеги будуть приїжджати сюди та навчатимуть медиків. Можливо, наших спеціалістів можна буде відправляти до Канади на навчання», – зазначив ректор Тернопільського медуніверситету.

Директор навчально-наукового інституту медсестринства Світлана Ястремська наголосила, що ТДМУ співпрацює з канадськими вищими навчальними закладами з 1995 року. За її словами, нині в українській системі охорони здоров'я не розроблено ефективні методи профілактики та ліквідації стресового розладу.

«Чому ми основну увагу приділили навчанню медсестер? Адже саме вони найбільше контактують з хворими, тому й потребують особливих знань щодо розпізнавання відповідних симптомів посттравматичного синдрому. Медсестри також повинні вміти скерувати таких хворих до фахівців та вести профілактичну роботу.

Коли був розроблений елективний курс, ми звернулися до Посольства Канади в Україні, Всеукраїнської асоціації фахівців

з подолання наслідків психотравмуючих подій та Канадського фонду місцевих ініціатив й отримали цілковите розуміння та підтримку. До цього пілотного проекту ввійшли 5 коледжів України», – звернула увагу Світлана Ястремська.

Вона також зауважила, що викладачі інституту медсестринства попередньо самі пройшли навчання. У травні цього року фахівці Едмондського університету приїжджали до ТДМУ та проводили низку майстер-класів з метою підготовки професорсько-викладацького складу до викладання цього елективного курсу.

Директор департаменту охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації Володимир Богайчук підкреслив важливість цієї проблеми та необхідність впровадження подібної навчальної програми на державному рівні.

«Україна на сучасному етапі свого розвитку зіткнулася з війною. Бійці, які повертаються із зони АТО, потребують психологічної реабілітації. На превеликий жаль, не приділяли на державному рівні достатньої уваги тому, аби готувати фахівців, які б допомагали військовим подолати посттравматичний синдром. Проект, який буде реалізовано в ТДМУ, дасть змогу частково розв'язати цю проблему. Нині в області працює три реабілітаційні центри, зокрема, на базі лікарні в Більче Золотому, Заліщицького госпіталю, Микулинецького санаторію. Проблема полягає в тому, що ми не маємо фахівців, які б займалися психологічною

реабілітацією. Найближчим часом плануємо у вищезгадані заклади ввести посади лікарів-психологів», – наголосив посадовець.

Тернопільський державний медичний університет висловлює подяку в допомозі щодо підготовки такого курсу колегам університету імені Гранта МакЮена (Едмонтон), Українському

Студенти уважно та з великим зацікавленням слухали виступ посла

центру засобів та розвитку, що входить до складу університету. Особливо вдячні громадським організаціям Канади, що допомогли в розробці навчальних матеріалів – зокрема, Канадсько-українській фундації та її президенту Віктору Гетьманчуку, а також Українській фундації вищої освіти й її президенту Ернесту Скакуну. Крім того, окремому подяку адміністрація вишу висловлює Посольству Канади в

Україні та Канадському фонду місцевих ініціатив за підтримку проектною пропозиції, що дасть можливість розповсюдити досвід пілотування курсу на інші регіони України. Вдячні й за співпрацю партнеру в цьому проекті – громадській організації «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій».

У рамках візиту Надзвичайного та Повноважного посла Канади в Україні Романа Ващука також відбулася його зустріч з майбутніми медиками. Молодь цікавилася системою охорони здоров'я в Канаді, можливістю стажуватися в кращих клініках цієї країни. Водночас студенти ТДМУ запитували поради, що потрібно робити їм, аби Україна стала успішною та сильною державою у світі.

«Ви повинні бути більш впевненими у собі, своїх можливостях, більше вірити в те, що у вас все вдасться. До кожної ситуації потрібно ставитися з холодним розумом, аби після емоційного піднесення не потрапляти в різке розчарування. У вас є все для того, аби Україна була сильною державою. І це залежить від вас», – наголосив Роман Ващук.

Високоповажний гість також детально ознайомився з роботою університету. Наприкінці він зазначив, що ТДМУ вже зараз активно євроінтегрується й співпрацює з провідними вищими навчальними закладами світу.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

НАРАДА-СЕМІНАР

АНАЛІЗУВАЛИ ВПРОВАДЖЕННЯ В КЛІНІЧНУ ПРАКТИКУ НОВИХ СТАНДАРТІВ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ

Нарада-семінар «Впровадження в клінічну практику нових стандартів діагностики та лікування внутрішніх хвороб» відбулася в нашому ВНЗ за підтримки Української асоціації лікарів-інтерністів, департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації та МОЗ України.

Захід відкрив ректор ТДМУ, професор Михайло Корда, який побажав учасникам плідної праці й пошуку нових підходів у лікуванні хворих.

Головний позаштатний спеціаліст Міністерства охорони здоров'я України зі спеціальності «Терапія», член-кореспондент НАМН України, професор Василь Нетяженко представив усім присутнім аналіз надання невідкладної допомоги хворим з гострим коронарним синдромом та інсультами в Україні. Він також

Василь НЕТЯЖЕНКО, головний позаштатний спеціаліст Міністерства охорони здоров'я України зі спеціальності «Терапія», член-кореспондент НАМН України, професор

розповів про нові підходи до персоналізованого вибору анти-

тромбоцитарної та антикоагулянтної терапії.

Окрім того Василь Захарович поділився з учасниками наради-семінару новинами Європейського конгресу кардіологів, який відбувся цього року в Лондоні (Великобританія).

Головний спеціаліст зі спеціальності «Терапія» департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Лариса Матюк доповіла на тему «Обговорення локальних протоколів у практиці лікаря-терапевта Тернопільської області».

Аналіз надання ургентної медичної допомоги пацієнтам з гострим коронарним синдромом в Тернопільській області представила головний спеціаліст зі спеціальності «Кардіологія» департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Наталія Вівчар.

Ситуацію щодо надання ургентної допомоги пацієнтам з

інсультами в нашій області проаналізувала головний спеціаліст зі спеціальності «Неврологія» департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Людмила Колеснікова.

Доцент Вікторія Потаскалова представила доповідь на тему «Інфузійна терапія в практиці лікаря-інтерніста» і ознайомила присутніх з тактикою лікування коматозних станів при цукровому діабеті.

Про ад'ювантну терапію пацієнтів групи високого ризику розповіла професор Тетяна Мальчевська.

Мар'ян Гребеник детально проаналізував лікування артеріальної гіпертензії пацієнтів з супутньою ІХС.

Після завершення заходу всі учасники отримали сертифікати.

Прес-служба ТДМУ

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського,
голове управління охорони
здоров'я облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс 23292

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 2000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському
держмедуніверситеті
ім. І.Я. Горбачевського,
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ЖИТТЯ АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО Є ПРИКЛАДОМ ЖЕРТОВНОЇ ПРАЦІ НА БЛАГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Відзначили 150-у річницю від дня народження митрополита Української Греко-Католицької церкви Андрея Шептицького. З нагоди цієї дати в університеті відбулася зустріч викладачів і студентів з єпископом-помічником Тернопільсько-Зборівським Української греко-католицької церкви Теодором. Попередньо духовні отці – владика Теодор і отець Іван Січкарик – поспілкувалися з ректором ТДМУ, професором Михайлом Кордою. Очільник вишу запропонував тісніше співпрацювати в напрямку виховання майбутніх медиків в дусі християнського вчення про любов до ближнього.

Зустріч чисельної аудиторії студентів і викладачів з владикою розпочалася з молитви студентів Тернопільської вищої духовної семінарії імені Й. Сліпого. Після цього ректор Михайло Корда відрекомендував поважних гостей.

— Щасливий, що така велика зала збиралася на духовну бесіду. Сподіваюся, такі зустрічі стануть традиційними. Підтримую ідею про створення в університеті духовного гуртка чи гуртків для тих, хто відчуває потребу в спілкуванні з людьми духовними, моральними авторитетами, — сказав очільник вишу.

Звертаючись до студентів, ректор ТДМУ зазначив:

Отець ІВАН СІЧКАРИК

— Ви обрали найгуманнішу професію — професію лікаря чи медсестри. Бо немає гуманнішої місії, ніж допомагати недужим. Але висококласними спеціалістами, професіоналами не стати без доброти в серці, милосердя, духовності. Тож упевне-

Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор

ний, що вам, як майбутнім медикам, такі зустрічі зі священниками, філософами, моральними авторитетами особливо необхідні. І ми будемо їх зорганізовувати.

Сьогоднішня наша зустріч присвячена 150-річчю з дня народження митрополита Андрея Шептицького, продовжив ректор ТДМУ. Важко знайти в новітній історії України рівнозначну за важливістю та величию постать. Мабуть, ніхто стільки не зробив для нашого народу, краю, для Західної України в минулому столітті, як митрополит Андрей Шептицький. В рік святкування його 150-літнього ювілею відкрито пам'ятник митрополиту у Львові, в Івано-Франківську, в Києві — меморіальну дошку. Написано багато статей, видано багато книжок і ця зустріч є нашою маленькою лептою у вшанування пам'яті митрополита. Ми зібралися тут, щоб віддати належну шану цій великій людині. Все своє життя, знання, сили Андрей Шептицький віддавав задля розвою нашого краю, спрямовував усі зусилля на піклування про свій народ. Колись, коли я ще навчався в школі, ім'я Шептицького було під сурою заборону. А якщо навіть і згадувалося, то лише в дуже негативному контексті. І лише з 90-х років стала доступною правдива інформація про діяльність митрополита, його жертовну працю на користь українського народу. Андрея Шептицького можна охарактеризувати одним містким словом — праведник. У ньому — суть і зміст його життя та діяльності.

Очільник вишу запросив до слова шановного гостя — єпископа Тернопільського та Зборівського, владика Теодора.

— Насамперед хочу сердечно подякувати за можливість провести цей час разом з вами і поді-

литися думками про визначну постать нашої історії — митрополита Андрея Шептицького, — звернувся владика Теодор до аудиторії. — Хотів би передати сердечні вітання ректору та всьому ректорату, студентам від нашого митрополита Василя Семенюка, який благословив мене на цю зустріч.

Настанови Андрея Шептицького лягли в основу розповіді про нього.

— Роздумуючи, як повніше представити бачення митрополита Андрея Шептицького щодо майбутнього Української держави, дійшов висновку, що

найкраще надати слово самому митрополиту. Що сьогодні, якби митрополит був живий, він сказав би майбутнім медикам, тим, хто буде служити своєму ближньому? Вслухаймося в сказане ним, — закликав владика Теодор. — Звертаючись до української молоді 1933 року, Андрей Шептицький говорив, що немає більшої радості, ніж бачити майбутні покоління українців здоровими як

ви, але це й найбільше, а може, і єдине дочасне щастя людини. Митрополит писав: нехай наша молодь в кожному поколінні має людей совісної та глибокої праці, нехай кожен виростає громадянином, праця якого принесе народові і користь, і славу. Основною співжиття в громаді мають стати християнські цінності. А вони передбачають, зокрема, чесність, відповідальність, мужність, терпіння.

Життя митрополита є прикладом жертовної праці на благо

Єпископ-помічник Тернопільський та Зборівський, владика Теодор

(На першому плані, зліва направо): **проректори ТДМУ, професори Степан ЗАПОРОЖАН та Аркадій ШУЛЬГАЙ**

духовно, так і тілесно. Він дивився далеко вперед і був переконаний: Україна стане могутньою державою і українці будуть щасливими, бо відчуватимуть себе членами великого народу в сім'ї великих європейських народів.

Чималу роль у будівництві держави митрополит покладав на такі соціальні інститути, як родина та громада. В його посланнях читаємо, що лише ті народи могутні й здорові, в яких здорова християнська родина. Бо родина — це клітина. З таких клітин складається цілий організм, який називаємо народом. Здорове та щасливе родинне життя — наймогутніша сила кожної держа-

ви, але це й найбільше, а може, і єдине дочасне щастя людини. Митрополит писав: нехай наша молодь в кожному поколінні має людей совісної та глибокої праці, нехай кожен виростає громадянином, праця якого принесе народові і користь, і славу. Основною співжиття в громаді мають стати християнські цінності. А вони передбачають, зокрема, чесність, відповідальність, мужність, терпіння.

Життя митрополита є прикладом жертовної праці на благо

**Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

Софія СКОП, студентка медичного факультету

Вітаємо!

6 грудня святкувала ювілейний день народження провідний бухгалтер ТДМУ Віра Станіславівна ДЗЮБАНОВСЬКА.

Вельмишановна Віро Станіславівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після здобутого досвіду роботи на виробництві, у стінах університету Ви успішно пройшли 16-літній трудовий шлях: спочатку бухгалтера, а останні 5 років — провідного бухгалтера одного з найважливіших підрозділів — бухгалтерії.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Віро Станіславівно, міцного здоров'я, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Нехай не згасає молодість душі, бадьорий настрій, невичерпний оптимізм щедро колоситься на Вашій життєвій ниві!

Хай обминають Вас тривоги,
Хай Бог дасть щастя на путі,
Хай світла, радісна дорога
Щасливо стелиться в житті!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

РОБОЧИЙ ВІЗИТ НАУКОВЦІВ ТДМУ ДО ВИЩОЇ ШКОЛИ ІМЕНІ ПАПИ ІОАННА-ПАВЛА II У БІЛІЙ-ПІДЛЯСЦІ

Упродовж двох днів делегація нашого ВНЗ у складі проректора з наукової роботи, професора Івана Кліща, завідувача Центральної науково-дослідної лабораторії, старшого наукового співробітника Наталії Лісничук, завідувача кафедри функціональної діагностики та клінічної патофізіології, професора Марії Марущак, доцента кафедри медичної біохімії Ольги Яремчук та керівника наукового відділу, доцента Оксани Шевчук перебувала з робочим візитом у Вищій школі імені Папи Іоанна-Павла II в Білій-Підлясці (Польща).

Члени делегації ТДМУ мали зустріч з ректором Вищої школи імені Папи Іоанна-Павла II в Білій-Підлясці (Польща), професором Йозефом Бергером. Він відзначив плідну співпрацю у спільних українсько-польських наукових проектах між нашими навчальними закладами, а саме «Фізична активність і режим харчування залежно від стилю життя студентів медичного університету в м. Тернополі», «Фізична активність і режим харчування залежно від стилю життя молоді у віці 15-17 років шкільного міста Тернополя», «Дослідження епідеміології, патогенезу, клініки та профілактики бореліозу», «Вивчення латентної форми туберкульозу в осіб старшого віку та осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі». Також відбулися перемовини про можливість приєднання співробітників Самаркандського державного медичного інституту (Узбекистан) до програми досліджень бореліозу.

Ректор Вищої школи імені Папи Іоанна-Павла II в Білій-Підлясці поділився планами щодо участі у програмі «Стратегія міжнародної співпраці 2014-2020» між Україною, Польщею та Білоруссю за підтримки Міністерства здоров'я Польщі. Було обговорено можливість участі науковців ТДМУ в частині цього проекту щодо стилю життя жінок 50+.

Також науковці нашого університету отримали запрошення щодо публікування своїх наукових праць у журналі, який видає Вища школа імені Папи Іоанна-Павла II «Health Problems of Civilization».

Цього ж дня відбулася зустріч членів нашої делегації з науковцями, які безпосередньо займаються проектом «Polonez», Агатою Войтушкевич, Доротою Плевик, Юстиною Невінською та іншими.

Під час робочого візиту делегація ТДМУ в супроводі професора, керівника регіонального центру досліджень Марціна Венера, завідувача «Центру досліджень інноваційних технологій» цієї лабораторії Дороти Плевик відвідала сучасну лабораторію Вищої школи імені Папи Іоанна-Павла II.

Наступного дня провели підсумкову зустріч делегації з ректором Вищої школи імені Папи Іоанна-Павла II, професором Йозефом Бергером, на якій обговорили та підсумували напрямки й можливості співпраці між нашими навчальними закладами та партнерами нашого університету.

**Оксана ШЕВЧУК,
доцент**

РОЗПОЧАЛИ РОБОТУ НАД СПІЛЬНИМ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИМ ПРОЕКТОМ

Співпраця відбувається в рамках науково-дослідницьких проектів Європейського Союзу між науковцями Вищої школи імені Папи Іоанна-Павла II в Білій-Підлясці (Польща) та Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського.

Одним з основних напрямків співробітництва в рамках цього проекту є проведення клінічних і лабораторних досліджень на наявність збудника хвороби Лайма у лісників і мисливців Тернопільської області.

Після перемовин, які відбулися влітку 2015 року, керівництво ТДМУ отримало згоду від адміністрації Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства на сприяння як і в організації оглядів лісників і мисливців, так і фінансової підтримки.

Працівники кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології, шкірних і венеричних хвороб Тер-

нопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського разом з колегами з Польщі розробили уніфіковану анкету-опитування для вивчення епідеміології, клінічних проявів бореліозу та знання засобів профілактики цього інфекційного захворювання лісниками та мисливцями Тернопільської області й Люблінського воєводства (Польща).

Анкетування серед працівників Кременецького лісового господарства проводить доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології, шкірних та венеричних хвороб Марія Іванівна Шкільна.

Активними учасниками проекту стали майбутні дерматологи, які проходять інтернатуру на базі Тернопільського обласного клінічного шкірно-венерологічного диспансеру, зокрема, Ірина Пришляк, Ольга Пришляк, Ірина Заборна, Вікторія Накутна, Катерина Яворська.

Водночас з анкетуванням провели забір крові для лабораторних досліджень на наявність збудника бореліозу у лісників Тернопільської області.

Отримані результати анкетувань і лабораторних досліджень на наявність збудника хвороби Лайма у лісників нашого краю після опрацювання співробітниками кафедри будуть надіслані науковцям Вищої школи імені Папи Іоанна-Павла II в Білій-Підлясці для подальшого етапу реалізації проекту.

Прес-служба ТДМУ

«МЕДИЧНИЙ КВАРТАЛ»: НАГОРОДИ ТА НАСТРІЙ

Концертно-розважальну програму «Медичний квартал» організували в університеті. До неї відібрали найкращі жарты команд КВК «Без проблем» та «Анестезія», а також підготували чимало сюрпризів.

вишу до уваги й докладуть усіх зусиль для її реалізації.

Розважальну частину вечора розпочав виступ команди КВК «Без проблем». Юні кмітливіці спершу налаштували публіку на романтичний лад завдяки цікавій мініатюрі, яка завершилася несподіваним і досить смішним вирішенням. Отже, з перших хвилин глядачі відразу отримали багато позитиву.

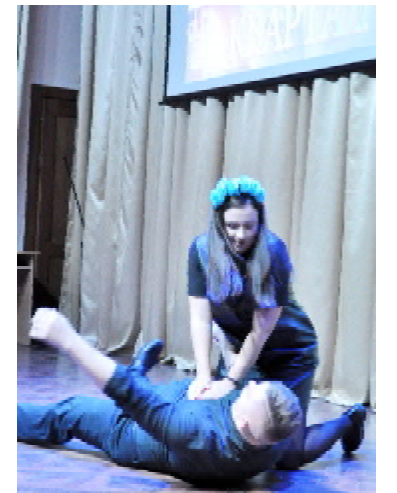
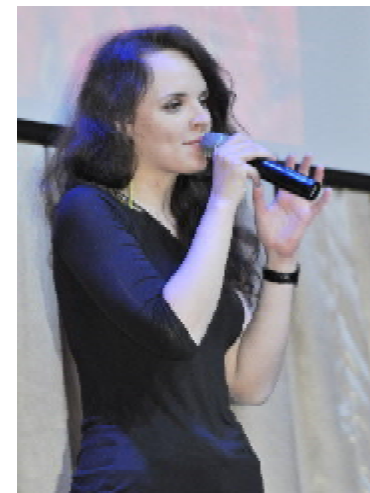

3 нагоди Міжнародного дня студента ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА вручив грамоти

Спершу усім відмінникам у навчанні та найзавзятішим громадським діячам ТДМУ з нагоди Міжнародного дня студента ректор вишу, професор Михайло Корда вручив грамоти. Очільник університету побажав майбутнім медикам наполегливо вчитися,

Згодом ведучі програми від імені батьків студента ТДМУ Мар'яна Шминдюка подякували усім, хто долучився до збору коштів, які потрібні були для оплати оперативного втручання. Вони також попросили допомогти зібрати гроші на реабілітацію уже в післяопераційний період. Нагадаємо, що Мар'ян Шминдюк був успішним студентом, а також учасником команди КВК «Анестезія» та разом з

іншими представляв наш університет на різних лігах і конкурсах. Добрячу жменю гумору присутнім подарувала команда КВК «Анестезія». Студенти ТДМУ також продемонстрували випуск жартилівкових сюжетів у форматі теленовін.

адже професія лікаря потребує великої відповідальності, бездоганних знань і високопрофесійних навичок. Також він наголосив на тому, аби кожну хвилину юнаки та дівчата проводили з користю для себе та оточуючих, для самовдосконалення, занять наукою, спортом і мистецтвом. Михайло Корда запевнив, що кожна конструктивна пропозиція буде взята адміністрацією

Музична частина складалася з виступів студентів Людмили Папінко, Михайла Думнича, Петра Чукура, гурту «Primavera». Крім того, в ТДМУ з'явилася нова танцювальна формація «Meddance», яка продемонструвала одну зі своїх хореографічних постановок. Узагалі ж вечір був наповнений особливим теплом і щирими усмішками.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ЧОМУ ІМУНОЛОГІЯ? ТОМУ ЩО ЦЕ СПРАВДІ ЦІКАВО

Нині половина всіх новин у науці стосуються медицини і біологічних наук. За останні 50 років у цій галузі маємо більше відкриттів, ніж за попередні 500. І серед медичних дисциплін особливо стрімко розвивається імунологія. Про це на зустрічі зі студентами ТДМУ розповів завідувач кафедри клінічної імунології, алергології та загальної догляду за хворими, професор Ігор Господарський. І поділився цікавою інформацією про результати досліджень у цій надзвичайно цікавій та важливій царині медицини.

Студенти дізналися про ген-підсилювач, виявлений генетиками з університету Дьюка, яким людський мозок зобов'язаний великими розмірами. Такий ген є у шимпанзе, але саме в людській версії він сприяє активному розвитку головного мозку. А в лабораторії університету Дьюка вирощені штучні скелетні м'язи, здатні реагувати на електричні імпульси та фармацевтичні препарати не гірше, ніж справжні. Ці м'язи використовуватимуть для випробування медичних препаратів та вивчення хвороб, що впливають на м'язові тканини.

Вчені продовжують досліджувати спосіб лікування раку з допомогою вірусів або редагування генів і позитивні результати вселяють надію, що до 2050-го року люди, молодші 80 років, не будуть вмирати від раку. Дослідники зазначають, що в результаті підвищення ефективності діагностики та способів лікування, а також курсу на відмову від шкідливих зви-

чок рівень смертності від цього захворювання з 1990-го року щорічно знижувався на 1%.

Група швейцарських вчених з Бернського університету виявила у мух *Drosophila melanogaster* ген, який бореться з хворими та неправильно працюючими клітинами. Як правило, в клітинах мухи присутні по дві копії цього гена, але швейцарці додали третю. В результаті тривалість життя комах збільшилася на 50-60%. Дослідники вважають, що отримані знання з часом допоможуть уповільнити процес старіння людини.

А нова технологія виготовлення ліків з допомогою 3-D принтера! Виявляється, це можливо. Цьогоріч чиновники американського агентства FDA (Food and Drug Administration), що займається продуктами та ліками, схвалили першу пігулку, надруковану на 3D-принтері. Ліки називають Spritam і допомагають контролювати епілептичні судоми.

Студенти більше довідалися про пріоритетні напрями сучас-

дарського. і скільки часу потрібно, щоб стати справжнім фахівцем в цій галузі.

— Чому імунологія? Тому що це цікаво, — відповів Ігор Ярославович. — Коли в студентські роки я казав, що займатимуся імунологією, мене переконували, що це фантастика і що найближчі десять років в імунології не буде потреби. І нині імунна система не до кінця вивчена, але в цієї науки велике майбутнє. Тож моя вам порада: якщо ви просто зацікавилися імунологією — читайте для себе. Якщо вирішили стати фахівцем-імунологом — вивчайте її щоденно для свого майбутнього. Якщо вирішили стати лікарем іншого фаху — вивчайте імунологію, щоб стати хорошим спеціалістом.

Імунологія потребує багато праці та ресурсів, але якщо полюбите її, то, впевнений, не пошкодуєте. Це наука, що стрімко розвивається. Прикладом, якщо ще 10-12 років тому імунограму вважали до-

Ігор ГОСПОДАРСЬКИЙ, професор

можливість), працюйте наполегливо й ви досягнете успіху.

Професор Ігор Господарський розповів також про нещодавні наукові дослідження, проведені спільно з професором кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією ТДМУ, лауреатом Державної премії в галузі науки та техніки Володимиром Бігуняком.

— Володимира Васильовича вважаю одним з найталановитіших вчених України. Нещодавно укладено грантову угоду з поляками на вивчення порошкового препарату із свинячої печінки. Ця розробка на стику гепатології та імунології нині дуже актуальна. Враженнями від зустрічі поцікавилася у студентів.

Богдана Перевізник, 4 курс, медичний факультет:

— Дуже задоволена. З лекції професора Господарського довідалася багато цікавого про новинки в медицині, Нобелівських лауреатів. Запам'ятався й недавній виступ Ігоря Ярославовича на IV Науковому симпозіумі з міжнародною участю «Імунопатологія при захворюваннях органів дихання і травлення» та під час майстер-класу для майбутніх медиків, який тривав у формі наукового диспуту. Сьогоднішня зустріч теж справила велике враження. Професор поділилися цікавою для студентства

інформацією, ми більше довідалися про можливості, які можемо використовувати для власного професійного розвитку.

Олександр Косман, 2 курс, медичний факультет:

— Зустріч сподобалася. Багато цікавого й важливого для себе почув. Такі зустрічі дуже потрібні для студентів-медиків. Серед моїх однокурсників не всі були достатньо обізнані зі спеціальністю лікаря-імунолога. Тепер цю прогалину усунуто.

Леся Лиса, 5 курс, медичний факультет:

— Це була чудова нагода більше дізнатися про імунологію, яка, можливо,

стане моєю майбутньою спеціальністю. І просто поспілкуватися з цікавою людиною, відомим лікарем, науковцем. Такі неформальні зустрічі з практикуючими лікарями, які діляться досвідом, розповідають про особливості свого фаху, дають добрі поради студентам, потрібні і, сподіваюся, увійдуть в практику. Адже на молодших курсах не всі добре орієнтуються в медичних спеціальностях. Та й старшокурсникам є над чим поміркувати.

Сьогоднішня зустріч відбулася в рамках проекту «Твоя спеціальність». Його запропонувала я разом з Дмитром Мironюком, моїм одногрупником, який входить до складу студради. На засіданні студради проект підтримали. На першу зустріч запросили професора Ігоря Ярославовича Господарського. Прийшли студенти різних курсів, бо всім було цікаво поспілкуватися з відомим, авторитетним лікарем, науковцем. Я почерпнула для себе багато корисного, такого, про що не прочитаєш в підручнику чи, тим більше, в Інтернеті, де багато інформаційного сміття. Хочу від імені студентів подякувати Ігорю Ярославовичу за цікаву розмову.

**Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ної імунології. Можливо, хтось з них відрив для себе цю галузь медицини заново. Спілкування було активним, запитань багато. Зокрема, юнаків і дівчат цікавило, чому саме імунологія стала улюбленим розділом медицини професора Госпо-

сидь складним дослідженням, то зараз лабораторій, де їх роблять, удосталь.

Як кажуть, гарний засів, добрі будуть жнива. А тому — вчіться, беріть участь у програмах з міжнародного обміну студентів (благо, у студентів ТДМУ є така

ЗНАЙ НАШИХ!

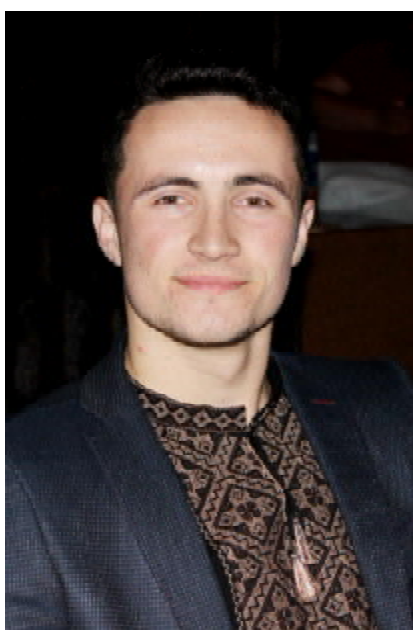
МИХАЙЛО ДУМНИЧ – КРАЩИЙ СТУДЕНТ ТЕРНОПОЛЯ

Двоє студентів нашого університету представляли альма-матер на конкурсі «Кращий студент Тернополя-2015». Денис Кошарський та Михайло Думнич мають чималий досвід у громадській роботі, організації різних заходів, відзначаються активною громадянською позицією. У комплексній оцінці в усіх змаганнях перемогти отримав Михайло Думнич, який вразив журі та присутніх своїми вокальними даними. З цього приводу відомий композитор і співак Андрій Підлужний зазначив: «Вкотре переконаюся, що наша країна має багато талановитих людей. Сьогодні молодь це довела ще раз. А від акапельного співу Михайла я просто був у захопленні». Цього вечора Михайло Думнич не лише проде-

монстрував вокальні дані, а й дотепно жартував, презентував власний проект. Порівняно з іншими конкурсантами він представив вагоме портфоліо вже зреалізованих проектів та організованих акцій.

Для визначення переможця в номінації «Кращий студент» — комплексна характеристика», в якій переміг Михайло, сформували спеціальну експертну раду з авторитетних осіб у галузі освіти, молодіжної політики, представників влади та громадських діячів. Отже, Михайло Думнич представлятиме Тернопільську область на всеукраїнському етапі конкурсу.

Другим за результатом був ще один наш студент — Денис Кошарський, в якого за

Михайло ДУМНИЧ

плечима чималий досвід у навчанні цивільного населення азам домедичної допомоги. Денис є сертифікованим інструктором від Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медицини. Його проект «Безпечне місце» не залишив байдужим жодного присутнього. Ажме життя завжди було, є і буде найвищою цінністю, а його порятунком в разі нещасного випадку є вкрай важливим. Денис проаналізував статистичні дані щодо людських втрат унаслідок нещасного надання чи ненадання першої допомоги, чітко сформулював етапи реалізації проекту, його кошторис. Відразу було видно, що майбутній медик має практичний досвід у цій галузі. В результаті журі визначило його переможцем в но-

мінації «Кращий громадський діяч року».

Зазначимо, що Денис Кошарський для кращої демонстрації свого особистого таланту заручився підтримкою команди КВК нашого університету «В активному пошуку». Це ще раз доводить, що медики вмійють приходити один одному на допомогу.

«Кращий студент України» — це всеукраїнська конкурсна програма, покликана виявити та надати імпульс для подальшого розвитку студентської молоді України як авангарду розвитку українського суспільства. Організаторами заходу стали ВМГО «Студентська Республіка» та Тернопільський студентський магістрат.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ТАРАС МОРОЗ: «СТУДРАДА ОБ'ЄДНАЛА НАЙБІЛЬШ АКТИВНИХ І ВІДПОВІДАЛЬНИХ»

Студента 3 курсу ТДМУ Тараса Мороза у вересні цього року обрали головою студентської ради ТДМУ. Попросила його розповісти про роботу та плани студради, своє студентське життя, захоплення, і про те, чому з-поміж багатьох професій обрав медицину.

– Тарасе, звідки приїхали навчатися до ТДМУ?

– Я народився в Луцьку. Тато і мама – лікарі, тож розмови на медичну тематику в сім'ї велися часто. Та, попри авторитет і вплив батьків, до 8 класу не пов'язував своє майбутнє з медициною. Більше вабила юриспруденція, а головним моїм захопленням був футбол. Школярем грав за дитячу юнацьку футбольну школу «Волинь» міста Луцька і в майбутньому збирався стати професійним футболістом. Все змінив випадок. Під час матчу отримав травму, далі – лікування, реабілітація. Про улюблену гру на цей час довелося забути. Відтак зосередився на навчанні. Коли після 9 класу тато запитав, чи не хотів би я вступити до медичного коледжу, подумав: «Чому б і ні?». Документи подав до Луцького базового медичного коледжу на спеціальність «лікувальна справа». Розпочалося навчання і я зрозумів, що не помилюся, що медицина – це справді цікаво. Хоч і заняття були важкі, і вчити треба було багато, але мені це подобалося. Опановував ази медицини легко і, закінчивши коледж, отримав диплом з відзнакою. Після студентської лави пірвою працював фельдшером у відділенні екстраторпоральних методів детоксикації та гемоділізу Луцької міської клінічної лікарні. Робота подобалася, отримав перший практичний досвід, але хотілося більшого: здобути вищу медичну освіту й стати кваліфікованим лікарем. Вступивши на 1 курс Львівського національ-

ного медичного університету ім. Данила Галицького, навчався за контрактом. А ще через рік зробив вибір на користь ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, знову подав документи для вступу і став студентом нашого університету. Дуже радий, що зробив це. Того ж таки 2013 року вступив на заочне відділення Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки в Луцьку. Спеціальність – «медична психологія».

– Не зависоко планку підняли? Адже вчитися одночасно у двох університетах – це подвійне навантаження

– Так, і навантаження подвійне, і відповідальність. Але якщо правильно зорганізувати свій час – все реально.

– Маючи досвід студентського життя – буття в різних вишах, поділіться своїми спостереженнями. Як, на ваш погляд, найбільші «плюси» ТДМУ?

– Насамперед матеріально-технічне забезпечення навчального процесу. Кафедри добре обладнані, навчання тісно переплетене з практикою, система оцінювання знань об'єктивна й прозора, що унеможливило корупцію. Висока якість викладання. А ще великий відбиток на студентське життя накладає місто. Тернопіль більш затишний і комфортний для навчання. Був приємно вражений організацією поселення в гуртожиток №3, де мешкаю й зараз. Усі кімнати – після ремонту, в гарному стані. Комфортні умови проживання – це ще одна велика перевага студентів нашого університету.

– Вас обрали головою студентської ради ТДМУ. Як відбувалися вибори?

– Демократично. Студенти на загальних зборах обрали студентську раду, куди вперше увійшли представники всіх курсів, факультетів і спеціальностей, і вже студрада зі свого складу обрала голову. Кандидатур було дві. Студентка 5 курсу стоматологічного факультету Олена Присяжнюк, яка посіла 2 місце, тепер мій

заступник. Засідання студради – щосереді. Традиційно щомісяця відбувається зустріч членів студради з ректором ТДМУ, професором Михайлом Михайловичем Кордою, на якій обговорюємо важливі аспекти студентського життя. Активно сприяють роботі органу студентського самоврядування помічник проректора з науково-педагогічної роботи та соціальних питань, доцент Ольга Зеновівна Яремчук, доцент Іванна Зіновівна Кернична, кандидат медичних наук Галина Григорівна Габор. І, звичайно, нам по-справжньому допомагає адміністрація університету. Цього року студраді надали приміщення, забезпечили обладнанням, вирішується питання з оргтехнікою. Тобто все, що потрібно для роботи, нам дають. Реалізуючи різноманітні цікаві заходи, співпрацюємо з органами самоврядування інших університетів, громадськими організаціями, міською владою Тернополя.

– Знаю про вашу активну волонтерську діяльність, таку потрібну нині.

– Я є членом команди інструкторів Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги. На волонтерських засадах навчаємо громадян основам надання домедичної допомоги. Це – соціальний проект за підтримки керівництва ТДМУ. Заняття, розраховані на всіх бажаючих, відбуваються на базі навчально-тренінгового центру навчально-наукового інституту медсестринства. Студенти-інструктори медуніверситету читають короткі лекції та знайомлять учасників курсу з основами домедичної допомоги, провадять практичні заняття. Всі інструктори дуже компетентні. З минулої весни і до осені заняття проводили регулярно, набирали нові групи. Люди записувалися на курси охоче, розуміючи, як це важливо – вміти надати первинну медичну допомогу, не розгубитися в екстремальній ситуації, що загрожує життю та здоров'ю.

Влітку на базі навчально-оздоровчого центру «Червона калина» навчали основам домедичної допомоги дітей з Луганська й Донецька, ділилися своїми знаннями та практичними навичками зі студентами Донецького національного медичного університету імені М.Горького. Навчання відбулися згідно з програмою «Схід і Захід – разом», що реалізована з ініціативи ректора ТДМУ, професора М.М. Корди.

Під час канікул мене запросили проводити заняття з домедичної допомоги для майбутніх патрульних нової поліції Львова. Працював також у складі медичної групи на музичному фестивалі «Файне місто» в Тернополі, координатором медслужби музичного фестивалю «Бандерштат» на Волині.

– Багато хто вважає, що канікули – пора відпочинку.

– Відпочинок, як казав класик, – це зміна діяльності. Лежати на дивані для мене – не варіант. Я люблю цікаве, активне дозвілля. І літо провів чудово. Навіть на пляжі встиг позасмагати. На три дні поїхав на озеро Світязь, яке нещодавно називають перлиною Волині. Справді, райська місцина.

– Ваша зацікавленість футболом не минула?

– Граю, але вже радше як любитель, щоб ностальгії не було. Натомість інструкторство та волонтерство захопило по-справжньому і це той випадок, коли захоплення переростає в улюблену роботу.

– Ще ви любите...

– ... слухати музику. Особливо класичну, а також джаз, вітчизняний панк-рок. Дуже подобаються концерти Сергія Жадана і ска-гурту «Собаки в космосі».

– Голова студентської ради, інструктор з домедичної допомоги, волонтер... Все це – неоціненний досвід... Яким лікарем бачите себе в майбутньому?

– Хорошим. Щодо спеціальності ще не визначився.

– В університеті вас знає кожен. Жодна важлива подія в студентському житті не відбувається без участі студради ТДМУ. Розкажіть про останні реалізовані проекти.

– Один з недавніх – проект «Інтерактивна дошка» в центрі Тернополя на вулиці Валовій. Україна стала 74-ою країною, яка долучилася до мистецького проекту «Before I die...», а Тернопіль – першим містом, яке прийняло естафету. Зорганізуємо цікаві тренінги, дискусії, презентації. Приміром, в Українському домі «Перемога» з участю представників студради ТДМУ відбувся обласний захід «Знай-МО», де свою діяльність презентували молодіжні організації Плат, «Файне місто», Фондація регіональних ініціатив, AIESEC, «ВелоТернопіль». Для участі в освітньому заході «Студентська доба», що був присвячений Дню українського студента, свою команду виставляла й студрада. Мені випала честь бути капітаном. Наша команда презентувала проект TernopilEcoFest, спрямований на розв'язання актуальних проблем екології, чистоти міста, вторинної переробки та сортування сміття. І отримали грант для втілення цього проекту командою ТДМУ, що, звичайно, приємно.

До Покрови в актовій залі університету зорганізували концерт «Героям слава». В листопаді провели просвітницьку акцію, присвячену Дню боротьби з цукровим діабетом. Концерт відбувся і в День студента.

Це перша каденція студради. До неї увійшли люди активні, здібні, ініціативні, які пропонують цікаві проекти й убулюють за результат. Старатимемося виправдати довіру студентської спільноти.

– Успіхи вам у реалізації всіх ваших планів. І ще хочеться побажати: не збавляйте оберті.

Лідія ХМІЛЯР

Відзнаки

ОТРИМАЛИ ГРАМОТИ З НАГОДИ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

З нагоди Міжнародного дня студента в актовій залі Тернопільського національного економічного університету відбулося урочисте нагородження студентів різних вишів області. Четверо вихованців ТДМУ отримали грамоти з рук керівництва краю.

Спершу присутні хвилиною мовчання вшанували тих, хто поклав життя за незалежність та цілісність нашої держави під час Революції Гідності та АТО.

Загалом цього року спільними грамотами голів облдержадміністрації та облради було нагород-

жено 60 студентів вищих навчальних закладів Тернопільської області.

Тарас Яцунський, Петро Вітюк, Михайло Денисюк, Ірина Токарчук – гордість ТДМУ. Ці майбутні медики неодноразово довели свою відданість обраній професії, проявили неабияку мужність і милосердя. Нагадаємо, що Михайло Денисюк та Ірина Токарчук входять також до громадської організації «Білі берети». Вони не-

Тарас ЯЦУНСЬКИЙ, Михайло ДЕНИСЮК, Петро ВІТЮК

дноразово рятували життя бійців на передовій, надаючи їм першу допомогу, а також постійно проводять тренінги і вишколи медиків-волонтерів і солдат з асів тактичної медицини. До речі, Михайло Денисюк прибув на урочистості відразу з потяга, яким він приїхав з передової. Тарас Яцунський нещодавно повернувся з Лисичанська, де навчав місцевих мешканців домедичної допомоги. Петро Вітюк був мобілізова-

ний до лав Збройних Сил України, коли його дитині не було ще двох місяців. Він служив у складі 24-ї механізованої бригади майже рік. Як зазначив Петро Вітюк, «роботи було дуже багато, особливо торішнього липня. Було дуже багато поранених і загиблих. Вивозили хворих через міні поля, гвинтокрилами до нас не долітали, бо боялися, що їх зіб'ють».

Ще раз вітаємо наших студентів і бажаємо їм усіляких газдрів, а також, аби невдовзі вони в мирній ситуації могли сповна виконувати свої лікарські обов'язки, зростали професійно й прославляли своїми здобутками рідну Альма-матер!

Прес-служба ТДМУ

ВОЛОНТЕРСЬКА ВАХТА СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Ініціативні та небайдужі студенти нашого університету продовжують надавати волонтерську допомогу українським бійцям в зоні бойових дій на сході України. Щодня після занять вони приходять до будинка на вулиці академіка Дністрянського в Тернополі, де міститься склад допомоги воїнам АТО. Люди, які хочуть підтримати наших захисників, приносять сюди теплі речі, медикаменти, засоби гігієни, яких все ще бракує на передовій. А ще тут плетуть маскувальні сітки і так звані «кікморі», з пальтової тканини вирізають теплі устілки для взуття, шують евакуаційні стропа натівського зразка. І відправляють нашим захисникам.

На подвір'ї під тентом — справжня майстерня. Чого лише тут не виготовляють з металу, який приносять небайдужі. Від спиртівки і так званих «кішок» — пристроїв для розмінування, до пічок-буржуйок і станин для кулеметів.

— Коли починали все рік тому, з електроінструментів мали одну «болгарку» і зварювальний апарат, — розповідає керівник складу допомоги воїнам АТО Тарас Білан. — Але люди підтримали — хто чим міг. Одними з перших на наше прохання про допомогу відгукнулися в медуніверситеті. Коли почалися бойові дії на сході, нашим хлоп-

(Зліва направо): керівник складу допомоги воїнам АТО Тарас Білан і професор ТДМУ Степан Вадзюк

цям потрібно було все — від екіпування до пічок-буржуйок. Студенти-медики плели маскувальні сітки, старі вовняні та акрилові речі розпускали на нитки, з яких потім в'язали шкарпетки, шапки, шили балаклави, хлопці допомагали старі газові балони переробляти на пічки-буржуйки. І нині студенти ТДМУ залишаються нашими надійними партнерами й помічниками. Приходять групами після занять і — за

роботу. Що потрібно там, на лінії оборони, знаємо від самих бійців, з якими спілкуємося. Зараз на передовій вони одягнуті та нагодовані, але устілки берців швидко зношуються і їх не вистачає. З пальтових тканин студенти вирізають теплі устілки, які захищають від холоду та вологи, добре сушаться. Светри розпорюють на нитки, вони йдуть на виготовлення рукавиць. Лише вчора партію рукавиць відправили АТОвцям. За зібрані колективом медуніверситету кошти закупили лину, шиемо з неї стропа для транспортування поранених.

У невеликій кімнаті я зустріла студентів 2 курсу медичного факультету. Схилившись над столом, молоді люди вирізали з товстої тканини устілки для взуття, які захищатимуть бійців від холоду та вологи. Розповіли, що всі з однієї 52 групи, але родом з різних областей України.

— Сергій Петрушенко приїхав на навчання з Черкас. Олена Михалюк з — Луцька. Ліля Балагуш — львів'янка. Світлана Бірук — з Волині. Віктор Бабій та Алла Лучко — з Хмельниць-

кого. А Мар'яна Сидорук мешкає в Тернополі.

За словами студентів, вони хочуть зробити свій внесок у допомогу АТОвцям. На складі допомоги воїнам АТО на вулиці академіка Дністрянського вони вперше.

— Зустріли нас дуже приязно, все пояснили, показали. Устілки вирізаємо за формою підшви з щільного картону. Це виявилось досить просто, ми швидко, так би мовити, ввійшли в курс справи, — сказала одна з дівчат.

— Так, все пояснили, все зрозуміло, — додала інша.

— Згадується, як в дитинстві мама шила, а я їй допомагала, — мовила третя.

— Приходитимемо сюди працювати й надалі, бо розуміємо, що потрібно допомагати нашим військам, — підсумував черкашанин Сергій.

Завідувач кафедри фізіології ТДМУ, професор Степан Несторович Вадзюк був серед студентів.

— Охочих долучитися після занять до волонтерської роботи серед майбутніх медиків багато, — розповів Степан Несторович. — Молодь на-

лаштована патріотично й усвідомлює, що робить важливу справу, бо солдатам потрібна підтримка тилу. Ініціатива належала студентам і колективу кафедри фізіології і ось уже другий рік триває волонтерська вахта. Серед найактивніших — другокурсники 26, 28 груп медичного факультету, 3 група стоматологічного.

— Щодня до 10 студентів-медиків працюють на складі. Спасибі всім за небайдужість і патріотизм. Велика подяка керівництву ТДМУ за підтримку та сприяння волонтерам, — наголосив у розмові керівник складу допомоги воїнам АТО.

Лідія ХМІЛЯР

Конференція

РОЗВИТОК ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНИ НАШІ НАУКОВЦІ ПРОАНАЛІЗУВАЛИ В ПОЛЬЩІ

У селищі Убліку (Вармінсько-Мазурське воєводство) відбулася II наукова польсько-українська конференція «Екстрена медицина в Польщі та Україні». В ній взяв участь і я. Вдруге цей форум висвітлює основні здобутки системи екстреної медичної допомоги в обох країнах.

З польського боку організатором конференції став Роберт Голонсковскі, який очолює вертолітну екстрену медичну допомогу в Польщі та має українське коріння. На конференцію прибули науковці з Варшавського медичного університету та керівники екстреної медичної допомоги з різних воєводств, які під час Євромайдану та з початку АТО забезпечили постачання до України карет екстреної медичної допомоги, обладнання, медикаментів та виробів медичного призначення.

Я ввійшов до складу наукового комітету конференції, очолив одну з сесій конференції та виступив з доповіддю на тему «Готовність служби екстреної медичної допомоги України до комплексної адаптації до міжнародних вимог і стандартів при масових випадках».

У своїй доповіді я зазначив, що в Україні питання організації та надання екстреної медичної допомоги у масових випадках до 2012 року обіймали територіальні центри екстреної медичної допомоги. Такі структури існували автономно в обласних центрах і проводили свою діяльність за територіальним принципом. Вони формували пла-

ни реагування на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, виділяли сили і засоби системи охорони здоров'я для їх реалізації. Зокрема, центри визначали в регіонах кількість бригад постійної готовності першої черги з числа бригад швидкої допомоги, бригади постійної готовності другої черги з числа спеціалістів вузького профілю для підсилення багатопрофільних лікарень, а також медичні заклади, призначені для госпіталізації великого потоку постраждалих. Ці медичні формування були поділені на два рівні — територіальний і державний. Територіальний діяв в межах визначеної території, державний міг бути залученим для надання допомоги в будь-якому куточку України.

Незважаючи на певну логіку такої побудови системи медичного забезпечення у надзвичайних ситуаціях з масовими випадками, вона була громіздкою, важко керованою, мала проблеми з логістикою. В умовах реагування на надзвичайні ситуації не мала чіткого алгоритму дій виїзних бригад швидкої допомоги, їх взаємодії із іншими рятувальними службами, оскільки всі рішення приймалися фахівцями Територіального центру екстреної медичної допомоги.

Значного вдосконалення система медичного реагування на масові випадки набула з часу дослідження подібних систем європейських

країн та США. Вагому роль у цьому процесі відіграли міжнародні чемпіонати екстреної медичної допомоги, які з 2005 року проводять у Республіці Польща, і в яких регулярно беруть участь команди з України. Важливе місце в напрацюванні нової системи реагування на масові випадки відіграли Міжнародні науково-практичні конференції та вишколи з медицини катастроф, в

Професор Арсен ГУДИМА та куратор служби екстреної медичної допомоги МОЗ Польщі Матеуш КОМЗА

роботі яких брали участь фахівці з нашої країни. Важливим проривом стала спільна підготовка з польською стороною до чемпіонату з футболу «Євро-2012».

Маючи певні знання і досвід, в Україні відбулися перші спільні українсько-польські навчання з медицини катастроф (НОК «Червона калина», листопад 2007 р.), в яких взяли участь провідні фахівці і бри-

гади швидкої допомоги з обох країн. Пізніше на різних рівнях відбулося понад 20 різноманітних навчань з масовими випадками, які дозволили переконалися у недосконалої існуючої системи та намітити шляхи її покращення.

Напередодні «Євро-2012» прийняли низку нормативних документів, що регламентували технологію проведення медичного сортування на місці події та у приймальних відділеннях лікарень і маркування постраждалих на чотири категорії кольоровими позначками. Був розроблений та затверджений сортувальний талон, який увібрав критерії сортування START та Jump START, визнані в багатьох країнах світу. Нині передбачено створення при багатопрофільних лікарнях відділень екстреної медичної допомоги (Emergency Department). В Україні розпочався конкурсний рух бригад екстреної медичної допомоги, під час якого регулярно відбувається відпрацювання технологій організації і надання допомоги при масових випадках. У вищих навчальних закладах розроблені тематичні вдосконалення з медицини катастроф.

Важливим чинником в імplementації європейської системи реагування на масові випадки стала реформа служби екстреної медичної допомоги в Україні. Завдяки цьому відбулося злиття територіальних центрів екстреної медичної допомоги із створенням єдиного на цілу адміністративну область територіального центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. В його підпорядкування увійшли всі станції й підстанції

швидкої допомоги адміністративного регіону. Це дозволяє оперативно реагувати на будь-які ситуації з масовими випадками.

Все вищесказане доводить, що Україна впевнено розвивається у напрямку комплексної адаптації до міжнародних вимог і стандартів при масових випадках.

На конференції у Польщі порушували й питання щодо створення єдиного диспетчерського пункту обласного рівня на прикладі Краківської швидкої медичної допомоги, а також відділення екстреної медичної допомоги на базі Львівської лікарні швидкої медичної допомоги, застосування вертолітної швидкої медичної допомоги, технологій дій при масових випадках, діяльності центру рятування при гіпотермії, досвіду організації та надання медичної допомоги на Євромайдані, особливостей стимуляційного навчання. Щодо останнього, то керівник Центру стимуляційного навчання з Познанського університету Марек Дамбровський зазначив, що під час брифінгу після стимуляційного навчання варто акцентувати студентам на тому, що в них добре вийшло, адже воно залишається в особистому багажі знань і навичок. Те, що не вийшло, й так буде відпрацьовано після повторної стимуляції.

Наступну наукову польсько-українську конференцію «Екстрена медицина в Польщі та в Україні» планують провести 2016 року у Львові.

Арсен ГУДИМА, завідувач кафедри медицини катастроф і військової медицини ТДМУ, професор

Є ПРАВА, АЛЕ Є Й ОБОВ'ЯЗКИ

Цього року під час вступної кампанії у ТДМУ в багатьох абітурієнтів та їхніх батьків виникло багато питань щодо процедури подачі документів (вступу) до нашого університету, а також які обов'язки на них покладені та якими правами вони користуються.

Ураховуючи зацікавленість щодо законодавчого регулювання прав та обов'язків студентів під час навчання, юридичний відділ підготував цю статтю.

Відповідно до норм Закону України «Про вищу освіту» всі особи, які здобувають вищу освіту у вищих навчальних закладах, мають відповідні права та обов'язки.

У статтях 62 та 63 Закону України «Про вищу освіту» чітко визначено права та обов'язки осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах. Ці ж самі норми законодавства визначено у статуті та правилах внутрішнього розпорядку університету.

Отже, відповідно до чинного законодавства України:

Особи, які навчаються в університеті, мають право на:

- вибір форми навчання під час вступу до університету;
- безпечні й нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- трудову діяльність у позанавчальний час;
- додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами університету;
- безоплатне забезпечення інформацією для навчання у до-

ступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);

– користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами відповідно до цього статуту;

– забезпечення гуртожитком на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;

– участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;

– участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;

– участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;

– внесення пропозицій щодо умов і розміру плати за навчання;

– участь у громадських об'єднаннях;

– участь у діяльності органів громадського самоврядування університету, інститутів, факультетів, вченої ради університету, органів студентського самоврядування;

– вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувач певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонують для інших

рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом відповідного факультету;

– навчання одночасно за кількома освітніми програмами, а також у кількох вищих навчальних закладах, за умови отримання лише однієї вищої освіти за кожним ступенем за кошти державного (місцевого) бюджету;

– академічну мобільність, у тому числі міжнародну;

– отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством;

– зарахування до страхового стажу відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» періодів навчання на денній формі навчання в університеті, аспірантурі, докторантурі, клінічній ординатурі, інтернатурі, резидентурі, за умови добровільної сплати страхових внесків;

– академічну відпустку або перерву в навчанні зі збереженням певних прав здобувача вищої освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому МОН України;

– участь у формуванні індивідуального навчального плану;

– моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній та громадській роботі, за мистецькі й спортивні досягнення тощо;

– захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства;

– безоплатне проходження практики на підприємствах, в установах, закладах та організаціях, а також на оплату праці під час виконання виробничих функцій згідно із законодавством;

– канікулярну відпустку тривалістю не менше восьми календарних тижнів на навчальний рік;

– отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

– оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

– спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури університету відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я.

Особи, які навчаються в університеті за денною формою навчання за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, мають право на отримання стипендій у встановленому законодавством порядку.

Особи, які навчаються в університеті за денною формою навчання, можуть отримувати інші стипендії, призначені фізичними (юридичними) особами.

Розмір стипендіального фонду університету повинен забезпечувати виплату академічних стипендій не менш як двом третинам і не більш як 75 відсоткам студентів денної форми навчання, які навчаються за кошти державного бюджету, без урахування осіб, які отримують соціальні стипендії.

Розмір академічної та соціальної стипендій, порядок їх призначення і виплати встановлює Кабінет Міністрів України.

Академічні стипендії виплачують не менш як двом третинам студентів кожного курсу (крім першого семестру першого року навчання) за кожною спеціальністю, без урахування осіб, які отримують соціальні стипендії. Академічну стипендію отримують студенти, які згідно з рейтингом, складеним стипендіальною комісією університету за ре-

зультатами семестрового контролю, здобули найкращі результати навчання. До проведення першого семестрового контролю академічна стипендія у мінімальному розмірі призначається всім студентам, зарахованим до університету на перший курс навчання за рахунок коштів державного бюджету.

Особам, які досягли значних успіхів у навчанні та/або науковій діяльності, за рішенням вченої ради університету можуть призначатися персональні та іменні стипендії.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються в університеті за денною формою навчання, мають право на пільговий проїзд у транспорті у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Студенти університету мають право на отримання студентського квитка, зразок якого затверджується МОН України.

Памятаючи про свої права, звертаємо увагу і на те, що **особи, які навчаються в університеті, зобов'язані:**

– дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку університету;

– виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та Інструкціями;

– виконувати вимоги освітньої (наукової) програми.

Виходячи з цього, при порушенні вказаних вимог винні особи несуть передбачену законодавством відповідальність аж до відрахування з числа студентів.

Звертаємо увагу всіх, хто навчається у нашому університеті: відповідально та сумлінно виконуйте свої обов'язки, не допускайте будь-яких порушень, адже неправомірні дії завжди призводять до негативних наслідків.

Юридичний відділ університету

КОЖЕН МАЄ ПРАВО ЗНАТИ СВОЇ ПРАВА

У ТДМУ на запрошення ГО «Інформаційно-правовий центр «Права людини» працювала пересувна методична виставка «Кожен має право знати свої права», створена ГО «МАРТ» у рамках Всеукраїнської освітньої програми «Розуміємо права людини».

Організаторами проведення експозиції стали ГО «Інформаційно-правовий центр «Права людини» (голова – Олександр Гриньків), кафедра медичного права ТДМУ (завідувач кафедри – Наталя Калинюк), Тернопільсь-

ке міське управління юстиції (начальник – Василь Марцинкевич).

Захід спрямований на реалізацію мікро-проекту «Студентська ініціатива Тернополя «Наші права», який впроваджується в рамках проекту «Громадські центри юридичної та інформаційної допомоги в Україні». Акція ініційована та підтримана Українською Гельсінською Спілкою з прав людини (УГСПЛ) за сприяння Національного фонду на підтримку демократії (NED).

Початку виставки передувала сумлінна підготовка майбутніх

гідів зі студентської ініціативи Тернополя, а також студентів I курсу медичного факультету ТДМУ під час семінару-тренінгу, на якому тренер в галузі громадянської освіти Андрій Кінаш (м. Полтава) проводив майстер-клас щодо роботи з матеріалами виставки.

Під час огляду експозиції відвідувачам розповідали про основні цінності суспільства – про наші права. Екскурсі тривали 45-60 хвилин, містили як безпосередньо інформаційно-навчальний блок від гідів, так і обговорення найактуальніших для відвідувачів питань щодо прав людини, можливостей їх обстоювання.

Пересувну виставку із задоволенням відвідали представники вищих навчальних закладів, до того ж не лише Тернополя, а й області, працівники Тернопільського міського управління юстиції, міської прокуратури, Тернопільського міськрайонного суду та інші.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда під час відвідування заходу зазначив, що організація проведення цієї виставки саме на базі медичного універ-

Тренінг студентів-гідів на кафедрі медичного права проводив тренер Андрій КІНАШ (праворуч) з Полтави

ситету зумовлена тим, що майбутній медичний працівник – це насамперед громадянин нашої держави, і в наш непростий час юнаки та дівчата просто зобов'язані володіти високим рівнем правової свідомості та правової культури незалежно від їх професійного спрямування.

Завідувач кафедри медичного права Наталя Калинюк зазначила, що ідеологічною основою формування сучасного громадянського суспільства є державне визнання та реалізація прав людини, в тому числі у галузі

охорони здоров'я. Становлення особистості нового працівника охорони здоров'я неможливе і без засвоєння азів медичного права. Адже пріоритетними, відповідно до міжнародних стандартів, при виникненні медичних правовідносин залишаються права людини. Тож при побудові нового суспільства обов'язком кожного громадянина є володіння знаннями щодо правового статусу усіх учасників правовідносин.

(Інформацію подала кафедра медичного права)

З відвідувачами спілкується голова ГО «Інформаційно-правовий центр «Права людини» Олександра ГРИНЬКІВ (праворуч)

У БІБЛІОТЕЦІ – ДЕНЬ ІНФОРМАЦІЇ

У читальній залі бібліотеки ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського 20 листопада відбувся День інформації, який організували

працівники інформаційно-бібліографічного відділу. Користувачам представили періодичні видання, що надійшли до фонду бібліотеки впродовж листопада. Мета заходу – ознайомити викладачів, аспірантів і студентів університету з новинками медичної періодики, надати можливість безпосередньо ознайомитися з виданнями.

Працівники бібліотеки підготували для відвідувачів огляд нових надходжень і виставку фахових видань. В експозиції репрезентували понад 50 джерел інформації: журнали, збірники нормативно-директивних документів з питань охорони здоров'я, інфор-

маційні листи про нововведення в системі охорони здоров'я України, методичні рекомендації МОЗ України, інформаційні видання бібліотеки ТДМУ тощо. Після перегляду відвідувачі мали можливість замовити представлені документи для подальшої роботи в читальній залі.

Перелік матеріалів, що були надані для ознайомлення та опрацювання під час Дня інформації, можна переглянути на блозі бібліотеки ТДМУ в розділі «Нові надходження» (http://bibl-tdmu.blogspot.com/p/blog-page_9.html). Отримати видання для роботи можна в читальному залі бібліотеки (вул. Січових Стрільців, 8).

Запрошуємо викладачів, аспірантів, студентів університету, лікарів м. Тернополя й області та всіх зацікавлених осіб на Дні інформації, які організуємо в передостанню п'ятницю щомісяця. Наступний День інформації відбудеться 18 грудня.

Олена ПРОЦІВ,
директор бібліотеки ТДМУ

СТУДЕНТИ-ІНОЗЕМЦІ СТВОРИЛИ ФІЛІЮ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Чергове засідання філії Європейської асоціації студентів-медиків (EMSA), яку восени цього року створили іноземні студенти ТДМУ імені І.Горбачевського, відбулося 26 листопада в біологічному корпусі вишу. Нагадаємо, що до складу цієї громадської організації входить 40 студентів ТДМУ з понад 12 країн світу.

Майбутні медики навчалися азам професії хірурга, а саме правильно накладати шви та пов'язки. Юнаки та дівчата із завзяттям опановували ці навички,

а потім планують переходити до більш складних маніпуляцій. Цим премудроцям іноземних громадян навчали українські студенти, які навчаються на третьому курсі медичного факультету, зокрема, Ольга Вороніна, Тетяна Сімома, Святослав Скібіцький, Максим Стародуб, Софія Лисецька.

Усім учасникам сподобалися такі тематичні зустрічі, тому планують продовжити цю практику.

Зазначимо, що EMSA має багато цікавих проектів і заходів у таких царинах, як медична освіта, медицина, медична етика і культура, європейська інтеграція, охорона здоров'я. Від вересня вже відбулося чо-

тири засідання, під час яких студенти-члени асоціації отримали дуже важливі практичні навички.

Минулого тижня «EMSA-Тернопіль» разом з добродійною громадською організацією «MEDCASOWI» і Студентським науковим товариством ТДМУ організували заходи, присвячені темі боротьби з ВІЛ/СНІДом.

«З гордістю представляємо Тернопільський державний медичний університет на європейському просторі», – зазначив президент «EMSA-Тернопіль» Дональд Оріафо, який є студентом 5 курсу ТДМУ.

До керівного складу асоціації входять: віце-президент з зовнішніх зв'язків – Мелісса Мурранда, віце-президент з адміністративної частини – Фатма Абдалла, віце-президент відповідальний за навчання і науково-дослідний напрям – Саб'я Сачі Парс, віце-президент з фінансів – Рональд Оріафо, віце-президент з персоналу – Джессіка Оларенваджу, віце-президент з управління проектами – Саїд Альмхана.

Допомагає студентам-іноземцям у реалізації їхніх задумів наступник декана факультету іноземних студентів і куратор Олена Покришко.

Прес-служба ТДМУ

Майбутні медики навчалися азам професії хірурга

НЕЗАБУТНІ

ПРО КОЛЕГУ ТА ДРУГА

З Володимиром Івановичем Кубеєм я познайомився в березні 1975 року, працюючи в гінекологічному відділенні обласної лікарні. Він тоді вже був асистентом курсу урології хірургічної кафедри медичного інституту. Перша зустріч з ним справила на мене надзвичайно приємне враження. З того далекого часу аж до дня смерті Володимира Івановича, в нас були дружні стосунки, добрі спогади про минулі часи дитинства та роки навчання в інститутах. Володимир Іванович був інтелегентною людиною та здібним науковим працівником.

Народився ж В.І. Кубей 2 грудня 1936 року в с. Пилипче Борщівського району в селянській сім'ї та пройшов складний життєвий шлях, доки досягнув виплекану ще в дитинстві мету – стати лікарем. Перші роки навчання проходили в своєму селі, проте війна перервала заняття й лише 1954 року він успішно закінчив 10 класів Мельниці-Подільської середньої школи, що дало можливість вступити до Львівського медичного інституту, але, на жаль, не виста-

чило півбала, щоб стати студентом. Рік удома даремно не минув, він допомагав батькам працювати в колгоспі та готуватися до вступу в інститут. Вже 1955 року він успішно складає екзамен і стає студентом Чернівецького медичного інституту. Після першого року навчання Володимир Іванович захворів, що змусило його взяти академію-відпустку на наступний рік навчання. Навчався успішно, за всі роки отримував стипендію, навіть підвищену. В зв'язку з відкриттям в Тернополі 1957 року медичного інституту його перевели сюди для продовження навчання. Закінчив наш ВНЗ 1962 року. Перший рік Володимир Іванович працював за скеруванням хірургом у Скала-Подільській районній лікарні, а через рік його перевели в Борщівську районну лікарню на посаду уролога.

Шість років наполегливої праці у віддаленому районі області виявили бажання молодого спеціаліста вдосконалювати свої знання та вміння у клінічній ординатурі Львівського медичного інституту, куди він вступив 1968 року. Набуті знання та бажання займатися науковою роботою привели Володимира Івановича

1970 року у Тернопільський медичний інститут на посаду асистента курсу урології. В той час завідував курсом високоосвітній, талановитий уролог і педагог, доцент Роман Федорович Ткачук. Він розпізнав у молодому асистентові талант хірурга-уролога та прагнення до вдосконалення своїх знань у медицині, зокрема, в урології, тому запропонував йому зайнятися науковою роботою. Володимир Іванович з цього приводу звер-

нувся до видатного вченого Львівського медичного університету, проф. О.В. Фільца, який згодився бути його керівником наукової роботи та узгодив тему дисертації. За чотири роки наполегливої праці провів дослідження стану нирок при захворюваннях жовчних шляхів і 1976 року успішно захистив дисертацію на тему «Функціональний стан нирок при захворюваннях жовчних шляхів».

Після виходу на пенсію 1987 року доц. Р.Ф. Ткачука Володимира Івановича призначили завідувачем курсом урології та йому було присвоєно звання доцента.

За час роботи на кафедрі хірургії в обласній лікарні він значно розширив діапазон пластичних операцій з приводу вад розвитку сечовивідних шляхів у дітей та дорослих «Гідронефротична трансформація», міхурцево-сечового рефлюксу, травматичних пошкоджень сечовивідних шляхів, що проявляються сечовими норицями, а також при функціональній неспроможності сфінктера сечового міхура. Доцент В.І. Кубей виконав понад дві тисячі оперативних втручань, опублікував 35 наукових праць, три раціоналізаторські пропозиції, які успішно впроваджені в клінічну практику.

Як досвідченого клініциста доцента В.І. Кубея пам'ятають в усіх районах області, куди він систематично виїжджав на консультативні огляди хворих і прово-

див невідкладні операції у районних лікарнях. Хворі з вдячністю згадували вмілі руки лікаря «від Бога», його людяність та скромність і простоту в спілкуванні. Його кредо – робити людям добро заслуговує найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів університету. 2003 року Володимир Іванович залишив працю на кафедрі та перейшов на роботу в університетський консультативно-лікувальний центр «Десна», де працював до останнього робочого дня – 2 вересня 2015 року.

Доцент В.І. Кубей з дружиною Мирославою (теж лікарем) виховали донечку Інгу, яка теж стала лікарем і тепер працює на кафедрі педіатрії нашого університету на посаді доцента. Онук Володимира Івановича – лікар-стоматолог.

Доцента В.І. Кубея цінують як відомого науковця, досвідченого клініциста-уролога, педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків. Пам'ять про нього назавжди залишиться в серцях тих, хто знав його, вчився у нього, та друзів, з якими працював.

2 грудня йому виповнилося б 79 років.

Лонгін ГУТА,
доцент, ветеран ТДМУ

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСТВА У СІМЕЙНІЙ МЕДИЦИНІ – ФУНДАМЕНТ УСПІХУ РЕФОРМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Стало вже доброю традицією на заходах, де збираються активісти у галузі загальної практики-сімейної медицини (ЗПСМ), що виступи президента Української асоціації сімейної медицини (УАСМ), проф. Лариси Матюхи стають засадничими, задають тон, виділяють основне й найбільш актуальне. Не була винятком і науково-практична конференція з міжнародною участю «Сімейна медицина – фундамент охорони здоров'я України», яка відбулась у Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (НМАПО ім. П. Л. Шупика) за підтримки Міністерства охорони здоров'я та УАСМ. Виступ президента УАСМ був присвячений нагальній потребі формувати лідерські якості фахівцям у галузі первинної медичної допомоги (ПМД) та ЗПСМ.

Л.Ф. Матюха наголосила, що лідерство – це процес у суспільстві, акт керівництва, який надихає інших людей досягати мети, щоб змінити майбутнє. Лідер – це той, хто знає та виконує свою місію, ставить її на перше місце в пріоритетах, може переконати інших йти за собою (Політер і Санчез, 1994 р.). Лідерство ПМД – це загально визнана мета для більшості систем охорони здоров'я світу. 1978 р. в Алма-Аті було прийнято Декларацію, яка визнала ПМД ключовою в різних системах ОЗ (Казахстан, ВООЗ). Для досягнення мети програми «Здоров'я для всіх» ВООЗ закликала надати нового поштовху ідеї сильної ПМД як у розвинених країнах, так і в країнах, що розвиваються (ВООЗ, Алма-Ати, 2008 р.).

Досягнення лідерства ПМД є важливим завданням державного менеджменту. Це підтверджують такі сентенції: «Неефективний лідер системи ОЗ надає перевагу спеціалізованій медичній допомозі, що вимагає постійного збільшення фінансових витрат держави» (ВООЗ, Алма-Ати, 2013 р.); «Така система ОЗ випускає з виду важливі потреби в профілактиці та соціальному захисті населення» (ВООЗ, 2012 р.).

Важливим недоліком нашої державної політики є відсутність наступності влади та засад її політики. Стратегічне бачення розвитку ПМД в Україні з 1996 р., на жаль, змінюється зі зміною влади. Це призводить до: відсутності наступності та послідовності в питаннях розвитку ПМД (переважає декларативність); частих змін і слабкості стратегічного керівництва системою ОЗ і недостатнього розуміння ним ролі ПМД; роздробленості організаційних структур надання ПМД; злиття ПМД з вищими рівнями медичної допомоги; недостатності

фінансування ПМД; неефективності менеджерів ПМД на місцях; поганої координації між рівнями медичної допомоги.

Ефективної організації не буває без лідерства. Аби будь-яке зібрання людей стало організованим цілим, йому потрібне ядро, група тих, хто має власне бачення, волю та ініціативу диктувати й будувати. Це підтвердив ІV з'їзд сімейних лікарів, який відбувся в м. Полтава 10-11 червня цього року. Там було обрано нового президента та нове правління УАСМ. Хочеться, щоб ці люди стали справжніми лідерами у формуванні політики держави та громади у галузі ПМД.

Справжній лідер є демократом по суті, він радиться з колективом, з повагою ставиться до членів його, намагаючись пояснити свою позицію, щоб вона була прийнята з прихильністю, а якщо потрібно – намагається переконати у своїй правоті, він сам активно береться до роботи, показуючи позитивний приклад, відстоюючи потреби та права своїх колег. Лише під проводом справжнього лідера можна зорганізувати дієву й ефективну демократичну професійну або іншу громадську організацію, необхідну людям, яка б приносила суспільну користь (користь для всіх членів, а не тільки для лідерів).

Президент УАСМ, проф. Л.Ф. Матюха у своєму виступі доповіла також про результати цікавого опитування серед делегатів наради з головними лікарями ЦПМСД 9-10 липня 2015 р. щодо основних засад діяльності ПМД в Україні.

На думку учасників опитування, на субрегіональному рівні лише один орган місцевого самоврядування з п'яти опікується координацією роботи закладів первинної та вторинної медичної допомоги. Лише 23% опитаних вважають достатнім обсяг інвестицій в оснащення центрів ПМСД. 34% опитаних вказують на відсутність таких інвестицій.

Лише один з десяти опитаних вважає, що місцева влада опікується питаннями умов для життя лікарів первинної ланки та їхніх сімей. 85% опитаних вказують, що влада недостатньо (26%) або цілком не опікується (59%) цими питаннями.

На фінансування заходів економічного стимулювання праці вказує лише третина опитаних (34%), але достатнім таке стимулювання вважає лише один з 15-и опитаних (6%). Більшість опитаних (64%) вказує на відсутність економічного стимулювання праці.

Взаємодія центрів ПМД із закладами вторинної медичної допомоги (ВМД) у питаннях медичного обслуговування населення характеризується високим рівнем конфліктності. Лише один з п'яти опитаних вказує на відсутність конфліктів між

ЗОЗ ПМД і ВМД. Лише один з 15-и опитаних вказує на достатній рівень скоординованості ПМД і ВМД.

Кожен п'ятий з опитаних вважає, що у питаннях медичного обслуговування населення стосунки між ПМД і ВМД мають конфронтаційний характер. Більшість центрів ПМСД змушені шукати шляхи забезпечення комплексності надання послуг населенню самостійно без допомоги органів управління та участі ЗОЗ ВМД.

Таких, хто вважає, що медсестра повинна мати особливі функції й вести самостійний прийом пацієнтів, майже половина (46%). Майже стільки ж (45%) таких, хто вважає протилежне.

за потребою); 6) внутрішній аудит ефективності роботи закладу, в т.ч. задоволеності пацієнтів; 7) розробку перспективного плану розвитку ПМД на даній території на 3-5 років; 8) впровадження локальних протоколів – шлях до якості надання медичних послуг.

Що для цього потрібно головному лікарю? 1) набути достатньої компетентності в розумінні філософії сімейної медицини та ролі менеджера в процесі організації роботи ПМД; 2) брати участь у місцевих виборах – для отримання можливості впливати на прийняття рішень на рівні громади; 3) координація та комунікація з іншими ЦПМСД з обміну досвідом; 4)

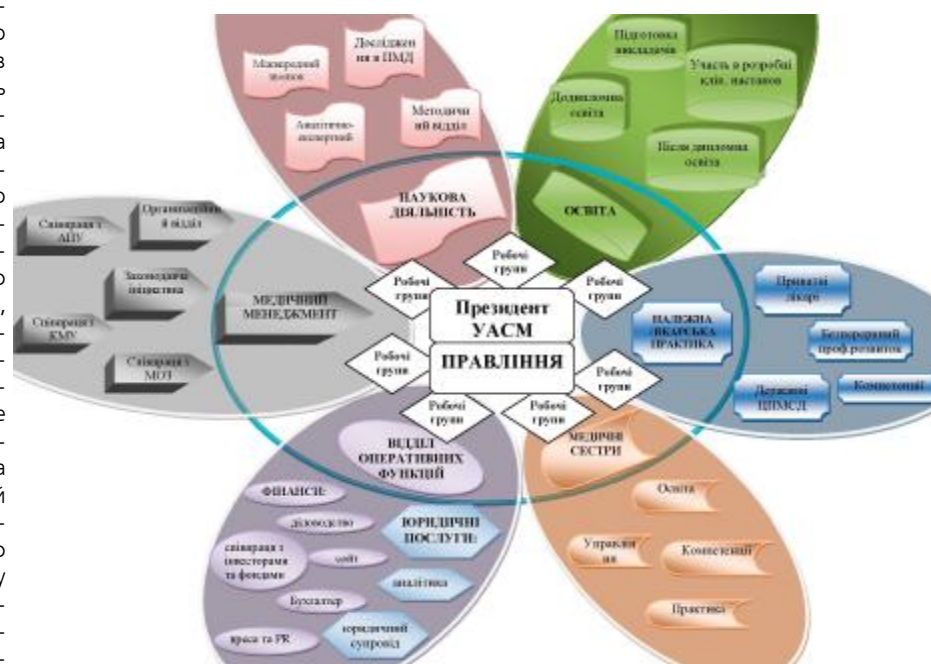

Схема нової структури правління УАСМ, яку запропонувала проф. Л.Ф. Матюха та яку прийняли на засіданні правління

Місцеве самоврядування не вважає створення ефективної ПМД своїм пріоритетом та/або не має ресурсів для цієї роботи.

Головні лікарі ЦПМСД: більшість не до кінця розуміють поняття комплексності ПМД; більшість з них рівню компетентній медичного персоналу приділяють недостатню увагу; рівень компетентності персоналу не пов'язується з успіхом організації; половина опитаних розвиток медсестринства не розглядають як надважливий ресурс і напрямки роботи; частина керівників ЦПМСД не розуміють, що таке інтегроване надання ПМД за моделлю сімейної медицини.

У доповіді було представлено, яким є бачення УАСМ ролі менеджера та колективу ЦПМСД у становленні ПМД як лідера системи ОЗ.

Лікар ЗПСМ (самостійно або як член колективу ЦПМСД) повинен вміти зорганізувати: 1) розробку місцевих програм з покращення матеріально-технічної бази із залученням спонсорських коштів; 2) лобювання економічних інтересів ПМД перед місцевими громадами до процесу розвитку ПМД; 3) розробку та впровадження цільових програм (туберкульоз, онкологія та інші) на місцевому рівні; 4) комплексне надання послуг у закладі ПМД колективом амбулаторій СМ (залучити в повному обсязі компетенції персоналу); 5) безперервний професійний розвиток (планувати

щодо стимулювання праці керівного складу з урахуванням ефективності роботи; 6) з метою боротьби з корупцією заборонити тендерні закупівлі та впровадити електронну форму закупівлі обладнання, медикаментів та ін. для ПМД; 7) гарантоване фінансування державних програм фінансування ПМД; 9) завершення створення Центрів ПМСД як основних надавачів медичної допомоги першого рівня; 10) спрощення системи ліцензування ЗОЗ; 11) впровадження електронного документообігу та здачі звітів. Затвердження єдиної електронної програми «Робоче місце сімейного лікаря»; 12) оптимізація обліково-звітної документації; 13) впровадження на законодавчому рівні подушних принципів фінансування.

Бачення ролі УАСМ у забезпеченні лідерства: 1) співпраця з міжнародними організаціями на рівні держави і на регіональних рівнях з питань розвитку ПМД; 2) розробка системи безперервного професійного розвитку для членів асоціації; 3) створення системи захисту прав і гідності членів асоціації; 4) запровадження діловитства, оновлення реєстру членів, налагодження роботи сайту; 5) активна участь у розробці уніфікованих клінічних протоколів, у т.ч. з СКС – як шлях до якості ПМД; 6) у рамках робочої групи МОЗ розробка наказу «Про порядок надання ПМД»; 7) донесення до органів місцевої влади функції та обов'язків ПМД та її відмінності від вторинної та третинної допомоги; 8) організація проведення навчальних заходів для керівників центрів ПМСД та представників органів місцевого самоврядування з питань налагодження взаємодії та організації комплексного надання ПМД; 9) лобювання інтересів медсестринства (навчання, долікарський прийом, компетентності); 10) лобювання наукових досліджень у царині ПМД.

Роль місцевого самоврядування в забезпеченні лідерства ПМСД. Ініціювати: 1) регулярне висвітлення роботи ЦПМСД та амбулаторій у місцевих засобах масової інформації; 2) організацію на рівні закладу/амбулаторії громадського активу; 3) формування громадської думки щодо ставлення до власного здоров'я та профілактики захворювань на рівні певної громади; 4) ставлення місцевої влади до покращення функції закладів ПМСД (забезпечення табелем оснащення, автотранспортом, забезпечення молодих спеціалістів житлом, впровадження додаткової мотивації праці сімейним лікарям (за складність та досягнуті показники); 5) допомогу лікувальному закладу в організації профілактичних заходів (ФГ, вакцинація, донорство та ін.); 6) впровадження заходів оздоровчого характеру (санітарно-гігієнічного і епідеміологічного – ліквідація смітників та ін.); 7) право громад на додаткове фінансування закладів ОЗ і поліпшення кадрового забезпечення.

Таким чином, роль формування лідерства у процесі реформування системи охорони здоров'я України з пріоритетом ПМД на засадах сімейної медицини є надзвичайно важливою та потребує наполегливої роботи щодо його впровадження.

Лілія БАБІНЕЦЬ, завідувач кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини ТДМУ, член правління Української асоціації сімейної медицини, професор

